

Manual de supervisió

Guia de bones pràctiques per a la supervisió de personal investigador i d'enginyeria en etapes inicials de la seva carrera

Institut d'Estudis Espacials de Catalunya (IEEC)

1. Introducció general	1
2. Principis d'actuació de la persona responsable.....	1
2.1 Integració i acollida	1
2.2 Suport a l'activitat científica i tècnica	1
2.3 Desenvolupament professional.....	2
2.4 Entorn de treball i benestar	2
2.5 Comunicació i gestió de desacords	2
2.6 Integritat científica i bones pràctiques.....	2
3. Interacció amb la persona supervisada: expectatives i seguiment	3
3.1 Definició d'objectius i expectatives	3
3.2 Autonomia i responsabilitat progressives	3
3.3 Seguiment del treball científic i tècnic	3
3.4 Seguiment de càrregues de treball i terminis	3
3.5 Seguiment i comunicació	3
3.6 Incidències i reclamacions.....	3
4. Responsabilitats de la persona supervisada.....	4
4.1 Compromís i actitud professional	4
4.2 Qualitat i integritat de l'activitat	4
4.3 Coneixement de la documentació institucional	4
4.4 Organització del treball i autonomia	4
4.5 Entorn de treball i respecte	4
4.6 Comunicació amb la persona responsable.....	4
4.7 Gestió de conflictes i reclamacions	5
5. Revisió i aplicació del manual.....	5
6. Conclusió	5

1. Introducció general

La supervisió constitueix un element essencial per garantir la qualitat de l'activitat científica i tecnològica, afavorir el desenvolupament professional i facilitar una integració adequada de les persones que s'incorporen als equips de l'Institut d'Estudis Espacials de Catalunya (IEEC). En un entorn caracteritzat per l'alta especialització tècnica i la participació en projectes i consorcis internacionals, una relació de supervisió clara i constructiva contribueix tant al progrés de les persones com al bon desenvolupament dels projectes.

Aquest manual estableix unes pautes comunes de bones pràctiques per a la relació entre la persona responsable i la persona supervisada. S'adreça principalment al personal investigador en etapes inicials de la seva carrera —en particular, personal predoctoral i postdoctoral— i, quan sigui aplicable, al personal d'enginyeria que requereixi un acompanyament específic durant la seva incorporació o desenvolupament professional. Així mateix, serveix de referència per a les persones que exerceixen funcions de supervisió a l'IEEC.

La supervisió s'entén com una relació basada en la corresponsabilitat, la comunicació, el respecte, la integritat científica i l'adquisició progressiva d'autonomia. Aquestes pautes s'emmarquen en el compromís de l'IEEC amb la Human Resources Strategy for Researchers (HRS4R) i amb els principis de la European Charter for Researchers.

2. Principis d'actuació de la persona responsable

2.1 Integració i acollida

Amb el personal de nova incorporació, la persona responsable facilitarà una acollida estructurada que permeti a les noves incorporacions comprendre el context de la seva activitat, els objectius del projecte, la seva contribució a l'equip i les principals dinàmiques de treball.

Promourà la seva participació en reunions i facilitarà l'accés als recursos, les eines i la documentació necessaris per desenvolupar la seva activitat amb autonomia progressiva. Com a part d'aquesta acollida, la persona responsable indicarà on es pot consultar la documentació institucional rellevant disponible als canals interns de l'IEEC, inclosa la informació relativa a HRS4R, el Manual de benvinguda, les polítiques i els procediments aplicables i la documentació sobre bones pràctiques i integritat científica.

2.2 Suport a l'activitat científica i tècnica

L'acompanyament s'adaptarà al nivell d'experiència i a les necessitats del nou personal. La persona responsable ajudarà a traduir els objectius generals del projecte en objectius i tasques comprensibles i assolibles, aclarint prioritats, terminis i criteris de qualitat.

El seguiment serà periòdic, constructiu i orientat a la millora. Quan sigui aplicable, es prestarà especial atenció a:

- la validesa científica i tècnica dels resultats;
- la robustesa i l'adequació dels mètodes utilitzats;
- la qualitat i la traçabilitat del codi, els models, les dades i la documentació;
- la reproductibilitat i la documentació correcta del treball.

2.3 Desenvolupament professional

La persona responsable afavorirà converses periòdiques sobre el desenvolupament professional, els interessos i les necessitats formatives de la persona supervisada. Quan sigui pertinent, facilitarà la seva participació en publicacions, congressos, activitats formatives, col·laboracions i xarxes professionals, d'acord amb les característiques del lloc, del projecte i dels recursos disponibles. Aquestes converses també podran servir per identificar fortaleeses, àrees de millora i possibles oportunitats de desenvolupament, sense que això impliqui necessàriament la creació d'un pla individual formal addicional als mecanismes de seguiment existents a l'IEEC.

2.4 Entorn de treball i benestar

La persona responsable i la persona supervisada contribuiran a mantenir un entorn de treball respectuós, saludable i compatible amb el bon desenvolupament de l'activitat professional. La persona responsable procurarà que les expectatives, les càrregues de treball i els terminis siguin raonables i afavorirà un espai de comunicació en què es puguin plantejar dificultats relacionades amb el treball.

Quan s'identifiqui una situació que requereixi suport específic o excedeixi l'àmbit de la supervisió científica o tècnica, s'orientarà la persona cap als canals institucionals corresponents. La funció de la persona responsable no substitueix els serveis o procediments especialitzats de l'IEEC.

2.5 Comunicació i gestió de desacords

Des de l'inici s'acordaran pautes raonables de comunicació i seguiment, inclosa la freqüència de les reunions quan escaigui. Les reunions hauran de permetre revisar avenços, resoldre dubtes, identificar dificultats i acordar els passos següents.

Davant de desacords o incidències, ambdues parts procuraran abordar-los de manera primerenca, objectiva i constructiva. Quan no es puguin resoldre en el marc de la relació de supervisió, es podran utilitzar els canals institucionals establerts per l'IEEC.

2.6 Integritat científica i bones pràctiques

La persona responsable promourà el coneixement i l'aplicació de les normes i bones pràctiques de l'IEEC relacionades amb la integritat científica, l'ètica, la gestió de dades, la propietat intel·lectual i les altres que siguin aplicables a l'activitat desenvolupada. Així mateix, informará la persona supervisada de les accions

formatives i els recursos institucionals disponibles i vetllarà, dins de les seves funcions, perquè el treball es desenvolupi d'acord amb els estàndards científics i professionals aplicables.

3. Interacció amb la persona supervisada: expectatives i seguiment

3.1 Definició d'objectius i expectatives

A l'inici de la relació de supervisió s'explicaran de manera clara els objectius del treball, les responsabilitats principals, els criteris de qualitat, els terminis rellevants i el nivell d'autonomia esperat. Aquests elements es podran revisar a mesura que evolucioni el projecte o augmenti l'experiència de la persona supervisada.

3.2 Autonomia i responsabilitat progressives

L'autonomia es desenvoluparà de manera gradual. La persona responsable proporcionarà un acompanyament més intens en les fases inicials i ajustarà la seva intervenció a mesura que la persona supervisada adquireixi experiència i capacitat per assumir decisions i responsabilitats d'acord amb la seva categoria i lloc de treball. Els errors, quan es produeixin, s'utilitzaran com a oportunitats d'aprenentatge i millora, dins dels límits exigits per la qualitat, la seguretat i les responsabilitats del projecte.

3.3 Seguiment del treball científic i tècnic

El seguiment tindrà en compte tant els resultats com el procés seguit per assolir-los. Les revisions s'hauran de basar en criteris clars i adequats a la naturalesa de l'activitat, considerant, quan escaigui, la comprensió del problema, l'elecció de mètodes, la interpretació de les dades i el compliment dels estàndards científics i tècnics aplicables.

3.4 Seguiment de càrregues de treball i terminis

En el marc de les reunions de seguiment es podran revisar les càrregues de treball, les prioritats i els terminis per detectar possibles desajustos i acordar, quan sigui necessari, mesures raonables de reorganització o de trasllat de la qüestió als responsables corresponents.

3.5 Seguiment i comunicació

La persona responsable proporcionarà informació del seguiment amb una periodicitat adequada a l'activitat i al nivell d'experiència de la persona supervisada. Per la seva banda, la persona supervisada informará dels avenços i comunicarà amb prou antelació les dificultats o incidències que puguin afectar el desenvolupament del treball.

3.6 Incidències i reclamacions

Les incidències relacionades amb la supervisió s'abordaran, sempre que sigui possible, mitjançant el diàleg entre les parts. Quan la situació ho requereixi, es recorrerà als procediments i canals formals disponibles a l'IEEC, respectant els principis de confidencialitat, imparcialitat i respecte.

4. Responsabilitats de la persona supervisada

4.1 Compromís i actitud professional

La persona supervisada assumirà un paper actiu en el seu aprenentatge i desenvolupament professional, complirà les responsabilitats associades al seu lloc i respectarà les polítiques, els procediments i les normes internes que li siguin aplicables.

4.2 Qualitat i integritat de l'activitat

La persona supervisada desenvoluparà el seu treball amb rigor científic i tècnic, mantindrà una documentació adequada i aplicarà els principis d'integritat, ètica, traçabilitat i reproductibilitat que corresponguin a la seva activitat.

4.3 Coneixement de la documentació institucional

La persona supervisada haurà de familiaritzar-se amb la documentació institucional necessària per a l'exercici de la seva activitat i consultar els recursos que l'IEEC posa a la seva disposició, inclosa la informació relativa a HRS4R, el Manual de benvinguda, les polítiques de propietat intel·lectual, les normes d'integritat científica i els altres procediments i polítiques que siguin aplicables. Quan hi hagi accions formatives obligatòries vinculades a aquestes matèries, hi haurà de participar d'acord amb les indicacions de l'IEEC.

4.4 Organització del treball i autonomia

La persona supervisada organitzarà la seva activitat de manera responsable, prepararà adequadament les reunions de seguiment i treballarà activament per desenvolupar la seva autonomia, sol·licitant orientació quan sigui necessari.

4.5 Entorn de treball i respecte

La persona supervisada contribuirà a un entorn laboral col·laboratiu i respectuós, comunicant pels canals adequats les dificultats relacionades amb el treball que puguin afectar el desenvolupament de la seva activitat.

4.6 Comunicació amb la persona responsable

Mantindrà una comunicació regular i transparent amb la persona responsable, informant sobre els avenços rellevants i comunicant de manera primerenca les dificultats, desviacions o incidències que puguin afectar el treball o els terminis previstos.

4.7 Gestió de conflictes i reclamacions

Davant de situacions de desacord o conflicte, la persona supervisada participarà de manera constructiva en la cerca de solucions i podrà recórrer als canals institucionals establerts quan sigui necessari.

5. Revisió i aplicació del manual

Aquest manual constitueix un marc comú de bones pràctiques i s'haurà d'aplicar tenint en compte la naturalesa del lloc, el nivell d'experiència de la persona supervisada i les característiques del projecte o activitat. Es podrà revisar periòdicament per incorporar l'experiència derivada de la seva aplicació, les aportacions del personal i l'evolució de les polítiques i els procediments de l'IEEC en matèria de recursos humans per a la recerca.

6. Conclusió

Una supervisió de qualitat requereix claredat, comunicació, confiança i corresponsabilitat. Amb aquest manual, l'IEEC estableix un marc pràctic per afavorir la integració, el desenvolupament professional, l'autonomia i la qualitat de l'activitat científica i tècnica, en coherència amb el seu compromís HRS4R i amb els principis de la European Charter for Researchers.